

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofți,

Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Movileanu Nicolae xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.01.2018 - 04.05.2018;

Instanță de apel: 14.06.2018 - 11.09.2018;

Instanță de recurs: 13.11.2018 - 30.01.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 04 mai 2018, Movileanu Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Movileanu Nicolae la 26 decembrie 2017, aproximativ la ora 01:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în nemijlocita apropiere de clubul de noapte „Ovico”, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 1, fiind într-un loc public unde se aflau mai mulți vizitatori ai localului menționat, acționând prin intenție directă din motive huliganice, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu obrăznicie deosebită, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, apropiindu-se de agentul de pază al localului nominalizat, Bogdan Nicolae, cu care în aceeași noapte a inițiat un conflict pe motiv că a fost obligat să părăsească localul indicat din cauza comportamentului indecent, demonstrativ a încercată să-i aplice mai multe lovituri în diferite părți ale corpului, amenințându-l cu răfuiala fizică, exprimându-se cu cuvinte obscene în adresa lui, înjosindu-i onoarea.

Tot atunci, Movileanu Nicolae, amenințându-i pe angajații serviciului de pază că le va cauza vătămări corporale cu un obiect vulnerant, în vederea realizării intențiilor sale criminale, s-a deplasat în direcția marketului „Olimpiacos” amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 2/1, unde a procurat o sticlă de vin, după

care, imediat s-a întors în regiunea dislocării clubului de noapte „Ovico”, pentru a continua conflictul inițiat anterior.

În asemenea circumstanțe, Movileanu Nicolae, aflându-se în fața clubului de noapte „Ovico”, nedorind să aplaneze conflictul apărut, acționând prin intenție directă, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu obrăznicie deosebită, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, a stricat de bordură sticla de vin pe care o ținea în mână, după care, a încercat să se apropie de agenții de pază Bogdan Nicolae și Crețu Octavian, intenționând să le aplice lovituri cu ciobul format din partea superioară a sticlei, însă a fost imobilizat și depozat de obiectul respectiv.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Movileanu Nicolae, în baza art.287 alin.(3) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, în rest sentința de menținut.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal.

Infrațiunea de huliganism agravat, prezintă un pericol sporit pentru societate și pedeapsa penală pentru astfel de categorii de infracțiuni trebuie să fie nu numai legală, în sensul respectării cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie justă, adică să fie respectat criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunilor și vinovăția autorului.

Or, analizând personalitatea inculpatului, pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia stabilită de prima instanță este una inechitabilă, instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul anterior a fost în conflict cu legea penală, că nu-și recunoștea vinovăția și nu s-a căit de cele comise, că în calitate de obiect de realizare a intențiilor criminale a fost ales un obiect înțepător, iar ținând cont de localizarea zonei spre care a fost îndreptată lovitură, rezultă că în asemenea circumstanțe puteau surveni consecințe mult mai grave, inclusiv soldate cu decesul victimei; că echitatea socială a pedepsei poate fi realizată doar atunci când față de persoana care a încălcat legea penală se aplică sancțiunea penală ce corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțelor acesteia și persoanei vinovate; că prin aplicarea pedepsei se urmărește prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

La stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, prima instanță nu a identificat circumstanțele importante care ar permite condamnarea acestuia la închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Instanța de judecată nu a ținut cont nici de persoana inculpatului, nu a efectuat o analiză amplă a personalității cet. Movileanu Nicolae, care evident și-a educat un sistem degradat de valori sociale, nefiind angajat oficial în câmpul muncii, astfel că activitatea infracțională este preferată de către acesta, fiind nejustificată pedeapsa aplicată acestuia, atâta timp cât condamnatul, anterior fiind tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 Cod penal, prin săvârșirea unei infracțiuni noi, a demonstrat faptul neconștientizării gradului de pericol social al faptelor săvârșite. Prin urmare, sistemul degradat de valori a inculpatului poate fi reeducat în rezultatul activităților de corectare comportamentală desfășurate în

instituțiile penitenciare.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Movileanu Nicolae, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței instanța corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Movileanu Nicolae a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal, însă la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului.

Privitor la categoria și măsura de pedeapsă aplicată inculpatului Movileanu Nicolae, instanța de apel a considerat că, prima instanță a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, însă nu a ținut cont de persoana celui vinovat, de rolul lui la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și eronat a aplicat art.90 Cod penal.

Astfel, cu trimitere la prevederile art.art.7 alin.(1), 61, 75 Cod penal, instanța de apel a indicat că, la stabilirea pedepsei inculpatului urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de personalitatea vinovatului care anterior a fost condamnat, a recunoscut vina la urmărirea penală, însă manifestând lipsă de respect față de instanță, nu s-a prezentat în ședințele de judecată și lipsa a careva circumstanțe atenuante și agravante.

Având în vedere termenul pedepsei închisorii stabilite inculpatului, persoana acestuia și fapta incriminată, instanța de apel a conchis că suspendarea executării pedepsei închisorii și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probă, prin comportare exemplară să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, nu va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate, or ținând cont de personalitatea inculpatului, pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată este una inechitabilă, deoarece prima instanță nu a ținut cont de faptul că inculpatul Movileanu Nicolae anterior a fost în conflict cu legea penală, că inculpatul nu a recunoscut vinovăția și nu s-a căit de cele comise, că în calitate de obiect de realizare a intențiilor criminale a fost ales un obiect înțepător, iar ținând cont de localizarea zonei spre care a fost îndreptată lovitură, în asemenea circumstanțe ar putea surveni consecințe cu mult mai grave, inclusiv soldate cu decesul victimei; că echitatea socială a pedepsei poate fi realizată doar atunci când față de persoana care a încălcat legea penală se aplică sancțiunea penală ce corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțelor acesteia și persoanei vinovate; că prin aplicarea pedepsei se urmărește prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

La stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, instanța nu a identificat circumstanțele importante care ar permite condamnarea inculpatului la închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Mai mult, prima instanță nu a ținut cont nici de persoana inculpatului, nu a efectuat o analiză amplă a personalității cet. Movileanu Nicolae, care evident și-a

educat un sistem degradat de valori sociale, nefiind angajat oficial în câmpul muncii, fără studii terminate, astfel că activitatea infracțională este preferată de către acesta, fiind nejustificată pedeapsa aplicată acestuia, atâta timp cât condamnatul, anterior fiind tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 Cod penal, prin săvârșirea unei infracțiuni noi, a demonstrat faptul neconștientizării gradului de pericol social al faptelor săvârșite.

5. Avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului, în temeiul pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel a încălcat prevederile art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, expunându-se nemotivat asupra faptului că în circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, ar fi putut surveni consecințe mult mai grave, inclusiv soldate cu decesul victimei. Această poziție preluată de instanță din apelul procurorului reprezintă doar niște alegații neîntemeiate ale acuzării care ilegal au fost acceptate de către instanța de apel și care nu urmau a fi puse la baza individualizării pedepsei penale.

La fel, instanța eronat a concluzionat despre sistemul degradant de valori sociale, reieșind din faptul că inculpatul nu este angajat în câmpul muncii și nu are studii finisate, deoarece, potrivit art.art.35, 43 din Constituție, acestea reprezintă un drept și nu o obligație a inculpatului.

Instanța a interpretat art.90 Cod penal în mod extensiv în defavoarea inculpatului, or, deși inculpatul a comis anterior infracțiunea prevăzută la art.186 Cod penal, art.90 Cod penal poate fi aplicat în privința acestuia, deoarece la caz nu există recidivă, iar infracțiunea prevăzută la art.186 Cod penal nu face parte nici din categoria infracțiunilor deosebit de grave și nici din categoria infracțiunilor excepțional de grave. Legea nu indică la neaplicarea suspendării condiționate în situația comiterii altor infracțiuni.

Din partea descriptivă a deciziei rezultă clar că nu există motive pe care se întemeiază soluția instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, personalitatea acestuia nu a fost apreciată just de către instanța de apel. Reieșind din scopul pedepsei aplicate, ce poate fi atins în absența executării efective a acesteia raportat la consecințele negative pe care le implică privarea de libertate, care are impact puternic asupra sănătății, înstrăinarea față de familie și modul său de viață, inculpatul urma a fi condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Consideră că, suspendarea condiționată a executării pedepsei va atinge scopul pedepsei penale de corijare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea inculpatului de societate.

Instanța de apel nu a respectat principiile generale de stabilire a pedepsei, aceasta nefiind individualizată conform prevederilor legale.

Mai mult, instanța eronat a reținut că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat la etapele inițiale ale urmăririi penale, constituie motiv pentru executarea reală a pedepsei închisorii. Această abordare este contrară principiului libertății individuale și dreptului la apărare consfințite la art.art.25 alin.(1) și 26 din Constituție.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, însă motivează recursul sub aspectul temeiului de casare prevăzut la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de circumstanțele legale de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, infracțiunea comisă, în conformitate cu prevederile art.16 alin.(4) Cod penal, se clasifică ca fiind gravă.

La fel, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la

săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Cu referire la alegațiile avocatului, că instanța de apel greșit a reținut că, în circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, ar fi putut surveni consecințe mult mai grave, inclusiv soldate cu decesul victimei, sistemul degradant de valori sociale, reieșind din faptul că inculpatul nu este angajat în câmpul muncii și nu are studii finisate și nerecunoașterea vinovăției de către inculpat la etapele inițiale ale urmăririi penale, instanța de recurs ține să menționeze, că chiar dacă instanța de apel a indicat astfel de circumstanțe, acestea nu sunt de natură să răstoarne hotărârea adoptată.

Or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Movileanu Nicolae xxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac